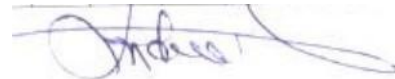

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет бізнесу і права
Кафедра національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
галузевого права
протокол № 2 від 28.08.2021 року
в.о. завідувачки кафедри

Аліна ГАВРІЛОВСЬКА

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ЦИВІЛЬНЕ ТА СІМЕЙНЕ ПРАВО**

Освітня програма **Право**
першого (бакалаврського) рівня
Спеціальність **081 Право**
Галузь знань **08 Право**
Форма навчання **денна**

Назва освітньої компоненти	Цивільне та сімейне право
Викладачі	Гавловська Аліна Олександрівна
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/my/
Контактний тел.	+380958375057
Е-mail викладача	Lvolikalina@gmail.com ;
Графік консультацій	Понеділок 15:00-17:00, ауд.468 2 корпус

1. Анотація курсу

Цивільне та сімейне право – одна із фундаментальних навчальних дисциплін, яка вивчається на юридичних вищих навчальних закладів. Даний силабус розроблений у відповідності з навчальним планом підготовки бакалаврів права Херсонського державного університету. Він визначає обсяг і зміст навчальної дисципліни «Цивільного та сімейного права України».

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання навчальної дисципліни – є забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців з таким рівнем знань, вмінь і навичок в сфері цивільно-правових та сімейно-правових відносин діяльності.

Завдання курсу:

Теоретичні:

- поглиблене вивчення здобувачами теоретичних положень дисципліни «Цивільного та сімейного права України»;
- набуття спеціальних практичних навичок і вмінь ефективного застосування теоретичних знань;
- опанування здобувачами необхідною науково-методологічною підготовкою, яка забезпечує їм бачення виникаючих проблем, шляхів їх розв'язання, використовуючи навички творчого мислення та самовдосконалення свого професійного рівня;
- оволодіння позитивним досвідом інших держав щодо застосування теоретичних знань.

Практичні:

- формування навичок прийняття рішень у складних ситуаціях;
- опанування логікою вирішення питань при встановленні законного рішення у цивільних та сімейних справах;
- складання процесуальних документів і ділових паперів юрисконсульта.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності:

Інтегральна компетенція:

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності спеціальності:

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Міждисциплінарні зв'язки: дана дисципліна є комплексною, яка тісно пов'язана, як з нормами матеріального так і процесуального правом. Зокрема, взаємний вплив прослідковується у земельному, житловому, господарському, трудовому праві, тісний взаємозв'язок є між цивільним та господарським процесуальним правом.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Денна форма навчання

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
6 кредитів /180годин	40	40	100

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/вибіркова компонента
2021/2022	III-IV	081 Право	II	Обов'язкова

6. Технічне й програмне забезпечення/ обладнання

Ноутбук, мобільний пристрій (телефон,) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, підсумковий контроль).

Програма для створення презентацій Microsoft PowerPoint. Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Zoom.

7. Політика курсу:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується здобувачем (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, здобувач відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані здобувачем під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Обов'язкове дотримання здобувачем правил академічної доброчесності і чітке розуміння наслідків її порушення.

Здобувачі вищої освіти мають бути зареєстровані на платформі KSU On-line.

При організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті здобувачі та науково-педагогічні працівники діють відповідно до:

- Положення про організацію самостійної роботи студентів від 02.07.2016 №428-Д.

- Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 02.09.2020 №789-Д.

- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 803-Д.

- Порядок виявлення та запобігання академічного плагіату в науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 04.09.2020 №800-Д;

- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХДУ від 07.09.2020 №803-Д;

- Порядок оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 802-Д

- Порядок ХДУ про визнання результатів неформальної та інформальної освіти від 04.03.2020 № 247-Д тощо.

Нормативні акти знаходяться в публічному доступі.

Відділу забезпечення якості освіти:
<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>

Навчально-методичного відділу:
<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>

8. Схема курсу

Денна форма навчання

Тиждень, дата, години	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендован их джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Загальні положення цивільного права. Право власності та інші речові права					
Заповнюється здобувачами і відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/foirstudent/she_dule.aspx)	Тема 1. Цивільне право: галузь законодавства України, навчальна дисципліна, наука Поняття цивільного права як галузі права. Місце цивільного права в системі права України. Відмежування цивільного права від інших галузей права України, які регулюють майнові та немайнові відносини. Предмет цивільно-правового регулювання суспільних відносин. Метод цивільно-правового регулювання суспільних відносин та його особливості. Функції цивільного права. Принципи цивільного права. Система цивільного права.	Лекція – 1 год, семінарське заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6

Заповнюється здобувачами і відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 2. Цивільно-правові відносини Елементи цивільних правовідносин та їх зміст. Поняття та види суб'єктивних цивільних прав, види обов'язків, що створюють зміст цивільних правовідносин. Об'єкти та суб'єкти цивільних правовідносин. Оборотоzdатність об'єктів. Правосуб'єктність учасників цивільних правовідносин. Поняття та значення підстав (юридичних фактів) виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Юридичний склад. Виникнення цивільних правовідносин на підставах, що не передбачені цивільним законодавством. Класифікація юридичних фактів. Події та дії, правомірні та неправомірні дії, вчинки та акти, адміністративні акти та правочини. Значення класифікації юридичних фактів. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків. Межі здійснення цивільних прав. Умови виконання цивільних обов'язків. Поняття права на захист цивільних прав та інтересів. Форми захисту цивільних прав та інтересів. Способи захисту цивільних прав та інтересів.	Лекція – 1 год, семінарське заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6
Заповнюється здобувачами і відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 3. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права Поняття фізичної особи. Правоздатність фізичної особи. Початок та кінець правоздатності фізичної особи. Обсяг та зміст правоздатності фізичної особи. Співвідношення правоздатності та суб'єктивних прав фізичних осіб. Правоздатність громадян інших держав і осіб без громадянства.	Лекція – 1 год, семінарське заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6

	Цивільна дієздатність фізичних осіб, зміст та її види. Повна цивільна дієздатність.				
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/forstudent/she_dule.aspx)	Тема 4. Особисті немайнові права Поняття та види особистих немайнових прав. Зміст особистого немайнового права. Здійснення особистих немайнових прав. Забезпечення здійснення особистих немайнових прав. Обмеження особистих немайнових прав. Захист особистих немайнових прав. Поновлення порушеного особистого немайнового права. Спростування недостовірної інформації. Заборона поширення інформації, якою порушуються особисті немайнові права. Правові наслідки невиконання рішення суду про захист особистого немайнового права.	Лекція – 1 год, семінарське заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/forstudent/she_dule.aspx)	Тема 5. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права Поняття, ознаки та значення юридичних осіб. Вчення про юридичні особи. Види юридичних осіб. Юридичні особи приватного та публічного права. Участь юридичних осіб публічного права у цивільних правовідносинах. Організаційно-правові форми юридичних осіб. Товариства та установи. Підприємницькі та непідприємницькі товариства. Способи створення юридичної особи. Створення юридичних осіб в залежності від організаційно-правових форм та цілей діяльності. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи. Момент виникнення цивільної правоздатності. Особисті немайнові та	Самостійна робота – 2 год	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6

	майнові права юридичної особи. Філії та представництва юридичної особи. Відповідальність юридичних осіб.				
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 6. Об'єкти цивільних прав Поняття і види об'єктів цивільних прав. Вчення про об'єкти цивільних прав. Обороздатність об'єктів цивільних прав. Речі як об'єкти цивільних прав. Тварини. Класифікація речей та її правове значення.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. самостійна робота – 1 год	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 7. Здійснення та захист цивільних прав Суб'єкт цивільних правовідносин шляхом здійснення певних юридичних дій задовольняє свої потреби та інтереси.. Захист цивільних прав. Способи захисту цивільних прав та інтересів. Самозахист цивільних прав. Засоби оперативної дії.. Засоби захисту цивільних прав, які застосовуються компетентними державними органами, органами місцевого самоврядування та іншими уповноваженими органами та особами.	Самостійна робота - 2 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 8. Правочини Поняття, ознаки та значення правочинів. Види правочинів. Чинність правочину. Умови чинності правочину. Дієздатність учасників правочину. Відповідність змісту правочину вимогам закону. Виявлення учасниками правочину дійсної волі. Дотримання форми правочину та його державна реєстрація. Тлумачення правочину. Види тлумачення правочину. Недійсність правочину. Порядок та правові наслідки визнання	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота - 3 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6

	недійсним правочину. Види недійсних правочинів.				
Заповнює ся здобувачам и відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 9. Представництво Поняття, підстави виникнення та види представництва. Правове значення представництва. Представництво за законом. Комерційне представництво. Представництво за довіреністю. Передоручення. Вчинення правочинів представником. Правочини, які може вчиняти представник. Правові наслідки вчинення правочину представником. Вчинення правочинів з перевищенням повноважень. Довіреність. Поняття та види довіреності. Форма та строки довіреності. Довіреність юридичної особи. Значення довіреності. Припинення представництва. Підстави припинення представництва. Припинення представництва за дорученням. Скасування доручення. Відмова представника від вчинення дій, які були визначені довіреністю.	Самостійна робота- 3 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендован их джерел»	Виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6
Заповнює ся здобувачам и відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 10. Строки та терміни, позовна давність Поняття строку і терміну, їх значення та види. Місце строків (термінів) у системі юридичних фактів цивільного права. Види строків. Обчислення строків. Загальні правила про обчислювання строків. Початок та закінчення строку. Порядок вчинення дій в останній день строку. Поняття, сутність та значення позовної давності. Зміна тривалості позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється. Види позовної давності. Обчислення та перебіг позовної давності. Правила обчислення позовної	Самостійна робота -4 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендован их джерел»	Виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6

	давності.				
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/foirstudent/sheodule.aspx)	Тема 11. Право власності та інші речові права Поняття та ознаки речового права. Підстави виникнення речових прав. Об'єкти та суб'єкти речового права. Види речових прав. Захист речових прав. Поняття права власності та його зміст. Поняття права власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. Недоторканість права власності. Суб'єкти та об'єкти права власності. Право володіння, користування та розпорядження власним майном. Право власності Українського народу. Право приватної власності. Право державної власності. Право комунальної власності.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота - 3 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/foirstudent/sheodule.aspx)	Тема 12. Виникнення та припинення права власності Підстави набуття права власності. Класифікація підстав набуття права власності та характеристика окремих способів. Момент виникнення права власності у набувача. Момент виникнення у набувача права власності за первинними підставами. Момент набуття права власності за правочином. Здійснення права власності. Тягар утримання майна. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна. Право власності на землю (земельну ділянку). Земля (земельна ділянка) як об'єкт права власності. Суб'єкти та об'єкти права власності на землю (земельну ділянку). Право власника за забудову земельної ділянки. Самочинне будівництво. Право на земельну ділянку при придбанні житлового будинку, будівлі або споруди, що розміщені на ній. Право власності на житло. Поняття	Самостійна робота- 4 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	6

	житла. Житловий будинок, садиба, квартира як об'єкти права власності. Права власника житлового будинку, квартири. Права житлово-будівельного (житлового) кооперативу та їх членів на квартиру в будинку кооперативу. Об'єднання власників житлових будинків, квартир. Припинення права власності. Підстави та порядок припинення права власності.				
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/forstudent/she_dule.aspx)	Тема 13. Право спільної власності Поняття права спільної власності. Види права спільної власності. Право спільної часткової власності. Розмір та визначення часток у праві спільної часткової власності. Обв'язки співвласників щодо утримання майна. Здійснення права спільної власності. Утримання майна, що перебуває у спільній власності. Виділення частки окремого співвласника. Припинення права спільної власності. Підстави виникнення права спільною сумісної власності. Суб'єкти права спільної сумісної власності.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год., самостійна робота - 3 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	7
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/forstudent/she_dule.aspx)	Тема 14. Право приватної власності, право народної, державної та комунальної власності Недоторканість права власності. Суб'єкти та об'єкти права власності. Право володіння, користування та розпорядження власним майном. Право власності Українського народу. Право приватної власності. Право державної власності. Право комунальної власності.	Самостійна робота- 4 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	7

Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 15. Захист права власності Поняття та види захисту права власності. Принципи рівних умов захисту всіх суб'єктів права власності. Основні засади захисту права власності. Непорушність права приватної власності. Речово-правові способи захисту права власності.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота- 3 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	7
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 16. Речові права на чуже майно Право володіння чужим майном як речове право. Суб'єкти та об'єкти володіння. Виникнення володіння та його припинення. Обов'язок недобросовісного володільця негайно повернути майно особі, яка має на нього право власності чи інше право або яка є добросовісним володільцем. Іпотека та притримання. Захист володіння майном. Право користування чужим майном як речове право. Сервітут: поняття, види, підстави виникнення та припинення права. Узус та узупфрукт. Суперфіцій та емфітевзис: поняття, виникнення, припинення та їх захист.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. Самостійна робота - 3 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	7
Усього за 1 модуль: лекції -16 год, сем. заняття – 16 год, сам.робота - 43 год.					
Модуль 2.Право інтелектуальної власності. Загальні положення зобов'язального права					
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 17. Загальні положення права інтелектуальної власності Поняття права інтелектуальної власності. Теорії права інтелектуальної власності. Передумови правової регламентації відносин, пов'язаних з	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. самостійна робота – 5 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне	9

rstudent/she_dule.aspx)	результатами інтелектуальної діяльності. Відмінності матеріальних об'єктів від нематеріальних. Загальні риси виключних прав на нематеріальні об'єкти. Законодавство про інтелектуальну власність в Україні. Характеристика національних та міжнародних нормативних актів. Система виключних прав на нематеріальні об'єкти. Основні інститути права інтелектуальної власності: авторське право, суміжні права, промислова власність, право на комерційну інформацію, тощо.			завдання з дидактичного забезпечення	
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 18. Авторське право та суміжні права Об'єкти авторського права. Поняття та ознаки об'єктів авторського права. Літературні та художні твори. Комп'ютерні програми. Компіляції даних. Інші твори. Обсяг правової охорони об'єктів авторського права. Зміст суб'єктивного авторського права. Загальні положення про суб'єктивне авторське право. Момент виникнення авторського права. Особисті немайнові та майнові авторські права. Строк дій авторського права. Правові наслідки закінчення строку чинності авторського права. Обмеження авторського права. Загальні засади обмеження авторського права. Використання цитат. Використання творів в наукових, освітніх, культурних та соціальних цілях. Вільне відтворення бібліотеками. Вільне відтворення творів у особистих цілях. Суміжні права. Об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав. Використання суміжних прав.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. самостійна робота – 5 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9
Заповнюється	Тема 19. Право промислової власності	Самостійна робота – 5 год.	Відповідно до переліку	Виконати самостійне	9

здобувачам и відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Об'єкти патентного права. Поняття та ознаки об'єктів патентної о права. Винахід, корисна модель, промисловий зразок. Обсяг правової охорони об'єктів патентного права. Зміст суб'єктивного патентного права. Загальні положення про суб'єктивне патентне право. Момент виникнення прав з патенту. Строк дій прав з патенту. Правові наслідки припинення дії патенту та визнання патенту недійсним. Право на комерційне найменування, поняття та ознаки.		визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	завдання з дидактичного забезпечення	
Заповнюється здобувачам и відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 20. Зобов'язальне право як підгалузь цивільного права Зобов'язальне право і його система. Відношення, що регулюються нормами зобов'язального права. Нормативні акти зобов'язального права. Поняття зобов'язання та підстави його виникнення. Відмінність зобов'язальних відносин від відносин власності. Система зобов'язань. Договірні зобов'язання. Акцесорні зобов'язання. Недоговірні зобов'язання. Суб'єкти зобов'язання. Множинність осіб в зобов'язанні. Треті особи у зобов'язанні. Загальні умови виконання зобов'язання. Предмет виконання. Принцип належного та реального виконання зобов'язання. Неприпустимість односторонньої відмови від виконання зобов'язань. Поняття та значення виконання зобов'язань.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. самостійна робота – 5 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9

	Суб'єкт виконання. Виконання зобов'язань третьою особою. Строк чи термін виконання зобов'язань, дострокове виконання.				
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/forstudent/she_dule.aspx)	Тема 21. Способи забезпечення виконання зобов'язань Поняття і види способів забезпечення виконання зобов'язань. Форма угоди щодо забезпечення виконання зобов'язань. Неустойка та її значення. Розмір неустойки. Сплата неустойки та виконання зобов'язання. Поняття поруки. Відповідальність поручника. Права та обов'язки поручника. Повідомлення поручника про виконання зобов'язання боржником. Припинення поруки. Поняття гарантії. Забезпечення гарантією зобов'язання принципала та безвідкличність гарантії. Обов'язки гаранта. Припинення гарантії.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. самостійна робота – 5 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/forstudent/she_dule.aspx)	Тема 22. Цивільно-правова відповідальність Загальне вчення про відповідальність у науці цивільного права. Поняття порушення зобов'язання. Відшкодування збитків, спричинених порушенням зобов'язання. Види збитків. Принцип повного відшкодування збитків. Збитки та неустойка. Підстави відповідальності за порушення зобов'язання. Протиправність поведінки як умова відповідальності. Причинний зв'язок між протиправною поведінкою та наслідками, що настали. Вчення про причинний зв'язок у науці цивільного права. Вина як підстава відповідальності.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. самостійна робота – 5 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9

Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/forstudent/she_dule.aspx)	Тема 23. Цивільно-правовий договір як інституту цивільного права Поняття та значення договору в умовах ринкової економіки. Роль договору для здійснення нормальної діяльності органів внутрішніх справ. Договір як юридичний факт та засіб регулювання відносин його учасників. Принцип свободи договору. Види договору. Договори односторонні та двосторонні, сплатні та безоплатні, реальні та консенсуальні. Попередній договір. Публічний договір. Договір про приєднання. Договір на користь третьої особи. Зміст договору. Обов'язкова сила договору. Взірцеві умови договору. Строк дії договору. Ціна договору. Укладення договору. Істотні, звичайні та випадкові умови договору. Форма договору. Момент укладення договору. Стадії укладення договору. Поняття оферти та акцепту. Оферта, яка містить та не містить строку для акцепту. Акцепт, одержаний із запізненням. Вирішення переддоговірних спорів. Укладення договору на біржах, аукціонах, конкурсах тощо. Зміна або розірвання договору та їх підстави. Форма і порядок зміни або розірвання договору.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. самостійна робота – 5 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/forstudent/she_dule.aspx)	Тема 24. Цивільно-правові договори про передачу майна у власність Поняття та значення договору купівлі-продажу. Сторони договору купівлі-продажу. Право продажу товару. Форма окремих видів договору купівлі-продажу та їх державна реєстрація. Права та обов'язки продавця та покупця. Строк виконання.	Лекція – 4 год, семінарське заняття – 4 год. самостійна робота – 4 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9

	Момент виконання обов'язку продавця передати товар. Кількість товарів та наслідки порушення умови договору щодо неї. Асортимент товарів та наслідки порушення умови договору щодо нього. Якість, гарантії якості товарів та наслідки порушення умови договору щодо неї. Недоліки товару, за які відповідає продавець. Комплектність товару і наслідки порушення комплектних товарів. Ціна товару та оплата товару.				
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/forstudent/she_dule.aspx)	Тема 25. Цивільно-правові договори про передачу майна у тимчасове користування Поняття та види договору найму. Плата за користування річчю. Якість, яка передається у користування. Права, обов'язки та відповідальність сторін за договором найму. Право власності на плоди, доходи, продукції, яка виготовлена наймачем. Наслідки поліпшення Наслідки поліпшення незаконними діями службових осіб органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури та суду. Відповідальність за шкоду, завдану малолітнім. Відповідальність за шкоду, завдану неповнолітнім. Відповідальність за шкоду, завдану спільно кількома неповнолітніми. Відповідальність батьків, позбавлених батьківських прав, за шкоду, завдану неповнолітніми. Відповідальність за шкоду, завдану фізичною особою, що не здатна розуміти значення своїх дій. Особливості відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Володілець джерела підвищеної небезпеки.	Лекція – 4 год, семінарське заняття – 4 год. самостійна робота – 4 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9

	Право регресу до винної особи.				
Заповнюється здобувачам и відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 26. Цивільно-правові договори про виконання робіт Загальні та відмінні риси договорів про сплатне виконання робіт. Види таких договорів. Договір підряду: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, різновиди договору підряду. Побутовий підряд: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків, захист прав споживачів. Підряд на проектні та пошукові роботи:	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. самостійна робота – 4 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендован их джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9
Заповнюється здобувачам и відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/fo_rstudent/she_dule.aspx)	Тема 27. Цивільно-правові договори про надання послуг Загальні положення про договори з надання послуг: предмет договору, умови виконання, плата за надання послуг. Загальні та відмінні риси договорів про надання послуг. Види таких договорів. Перевезення: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків. Транспортне експедирування: поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків. Зберігання: поняття, правова ціль, юридична	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год. самостійна робота – 4 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендован их джерел»	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	9

	характеристика, істотні умови, форма, права та обов'язки сторін, правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.				
Заповнюється здобувачами відповідно до розкладу (http://www.kspu.edu/forstudent/she_dule.aspx)	Тема 28. Договори зі страхування Загальна характеристика договору страхування. Сфера застосування та джерела правового регулювання. Укладення та форма договору страхування. Сторони договору. Зміст договору страхування. Права та обов'язки сторін за договором страхування. Правові наслідки порушення сторонами зобов'язань за договором зберігання. Припинення договору.	Самостійна робота – 4 год.	Відповідно до переліку визначеному в розділі «Список рекомендованих джерел»	Виконати самостійне завдання з дидактичного забезпечення	10
Усього за 2 модуль: лекції- 24 год, сем. заняття – 24 год, сам.робота- 57 год.					
Разом: лекції- 40 год, сем. заняття – 40 год, сам.робота - 100 год.					

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Оцінювання відповідей, самостійної та індивідуальної роботи здобувача з кожної теми чи завдання здійснюється за критеріями **«відмінно»** – здобувач демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами; **«добре»** – здобувач демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках; **«задовільно»** – здобувач володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки; **«незадовільно»** – здобувач не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

При оцінюванні відповідей здобувачів враховується:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність, володіння спеціальною термінологією тощо;
- якість знань: осмисленість, системність тощо;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, систематизувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- самостійність оцінних суджень;

- виконання самостійної роботи з кожної теми за методичними рекомендаціями до семінарських занять тощо.

Оцінювання самостійної/індивідуальної роботи здійснюється за критеріями:

- високий концептуальний рівень та повнота висвітленого питання;
- змістовність та обізнаність здобувачем теми;
- логічність, послідовність викладення матеріалу, доведення та аналіз вивчених теорій, концепцій, вчень;
- незалежність думки;
- академічна доброчесність у виконанні завдання;
- вільне використання для підготовки доступні інформаційні технології і бази даних;
- рівень підготовки проєктів необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях тощо;
- складність он-лайн курсу тощо.

Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті затверджено наказом від 07.09.2020 № 803-Д. (далі - Порядок).

Оцінювання результатів навчання протягом семестру (поточний контроль) здійснюється відповідно до п. 2.1. Порядку.

Оцінювання результатів навчання після вивчення освітніх компонент/навчальних дисциплін (семестровий (підсумковий) контроль згідно п.2.2. Порядку.

Шкала оцінювання результатів навчання, отриманих здобувачем під час вивчення освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є диференційний залік, здійснюється на основі оцінювання поточної успішності. Загальна оцінка визначається як сума оцінок за виконання всіх обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт). Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач – 100.

9.2 Критерії оцінювання

Денна форма навчання

№	Види навчальної діяльності (роботи)	Модуль 1	Модуль 2	Сума балів
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)			
	- тестування	-	-	-
	- письмова робота	20	20	40
	- усне опитування	55	55	110
	- тощо			
2.	Самостійна робота	25	25	50
3.	Контрольна робота	-	-	-
	Поточне оцінювання (разом)	100	100	200
	Підсумковий контроль			
	Разом балів	100	100	200
4.	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо			max 10

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація):

Базова (основна література):

1. Конституція України. Прийнята ВР України 28.06.1996р. // Відомості ВРУ. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003р. // Голос України. – 2003. – №45 – 46 – 12.03.2003р.; №47–48 – 13.03.2003р.
3. Господарський Кодекс України, від 16.01.2003р. // Комп'ютерна правова система “Ліга: Закон”, Нормативно – правові акти України та ін.
4. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості ВРУ. – 2002.-№21-22; з наступними змінами і доповненнями.
5. Закон України “Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України щодо охорони інтелектуальної власності”. Закон України від 28.02.95р.
6. Закон України “Про науково-технічну інформацію”. Закон України від 25.06.93р.
7. Закон України “Про охорону прав на промислові зразки”. Закон України від 15.12.93р., із змінами та доповненнями // Вісник Верховної Ради. – 1994. – № 7.
8. Закон України “Про охорону прав на сорти рослин”. Закон України від 21.04.93р.

9. Закон України “Про приватизацію майна державних підприємств” /Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 24. - Ст. 348.
10. Закон України “Про приватизацію невеликих державних підприємств” // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 24. - Ст.350.
11. ЗУ «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» від 1 липня 2004 року // Відомості ВРУ. – 2004.-№51.-Ст. 553; з наступними змінами і доповненнями.
12. Закон України Про авторське право і суміжні права: від 11.07.2001р. // Відомості ВРУ. 2001. – №43. – Ст. 214.
13. Закон України від Про банки і банківську діяльність: 07.12.2000р. // Відомості ВРУ. – 2001.
– №5–6. Ст.30.
14. Закон України Про громадянство України: від 18.01.2001 //Відомості ВРУ. – 2001. – №13. Ст.65.
15. Закон України Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні. від 30.10.1996р.
16. // Відомості ВРУ. – 1996. – №51. Ст. 292.
17. Закон України Про дію міжнародних договорів на території України: від 10.12.1991р. // Відомості ВР України. – 1992. №10. – Ст.137
18. Закон України Про інформацію: від 02.10.1992р. // Відомості ВРУ. – 1992. – №48. Ст. 650.
19. Закон України Про іпотеку: від 5.06.2003р. – Відомості ВРУ. – 2003. №38. – Ст. 313.
20. Закон України Про органи реєстрації актів громадянського стану: від 24 грудня 1993р. // Відомості ВРУ. – 1994. – №14. Ст.78.
21. Закон України Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: від 15.12.1993р. // Відомості Верховної Ради України. – №7 – Ст. 34.
22. Закон України Про охорону прав на знаки для товарів та послуг: від 15.12.1993р. // Відомості ВРУ. – 1994р. №7. Ст. 36.
23. Закон України Про охорону прав на сорти рослин: від 21.04.1993р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993р. №21. Ст. 218.
24. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно – правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997р. // Урядовий кур’єр від 14.06.1997р. №107–108.
25. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 04.02.1994
26. //Відомості ВРУ. – 1994. – №23. Ст.161.
27. Про судову практику в справах про визнання громадянина обмежено дієздатним чи недієздатним: Постанова Пленуму Верховного суду України від 28.03.1972р. №3 // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 1999. – №5. – С. 5.
28. Про телебачення та радіомовлення: Закон України від 21.12.1993р. – Відомості ВРУ. – 1994. №10. – Ст. 43
29. Про цінні папери та фондову біржу: Закон України від 18.06.1991р. // Відомості ВРУ. – 1991. – №38. Ст. 508.
30. Постанова КМУ “Про порядок виплати винагороди авторам винаходів і промислових зразків, що охороняються на території України авторськими свідоцтвами СРСР”. від 11.07.94р. № 473.
31. Постанова КМУ “Про тимчасовий порядок видачі патентів України на винаходи без проведення експертизи заявок по суті”. 29.08.94р. № 593.

32. Базисні умови поставки у договорах міжнародної купівлі–продажу “Інкотермс”. – М., 1990.
33. Інструкція “Про офіційну публікацію заяви про надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого промислового зразку та клопотання про їх відкликання”, затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.01р. №575, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17.08.01р. за № 717/5908.
34. Інструкція про порядок видачі патентів України на промислові зразки, що охороняються свідоцтвами СРСР, затв. наказом Держпатенту України від 13.07.95р. № 111, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26.07.95р. за № 247/783.
35. Інструкція про порядок ознайомлення з матеріалами заявки на винахід (корисну модель) та відомостями, що занесені до Державного реєстру патентів України на винаходи і Державного реєстру патентів України на корисні моделі, затв. наказом Держпатенту України від 09.03.95р. № 45, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21.03.95р. за № 76/612.
36. Інструкція про розгляд заявки про намір здійснити патентування промислового зразка в іноземних державах, затв. наказом Держпатенту України від 22.05.95р. № 81, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01.06.95р. за № 163/699, із змінами та доповненнями.
37. Положення про свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію, затв. наказом Держпатенту від 22.08.95р. № 129, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 04.09.95р. за № 323/859.
38. Полянничко А. Правове значення індосаменту в процесі передачі права на іменні цінні папери.
39. //Право України. – 2001. - №6.. – С. 52-57.
40. Порядок надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання винаходу (корисної моделі), промислового зразка чи топографії інтегральної мікросхеми без згоди власника прав на них, але з виплатою йому відповідної компенсації, затв. постановою КМУ від 29.07.94р. № 516 (у редакції постанови КМУ від 06.04.98р. за № 444).
41. Правила складання та подання заявки на видачу патенту України на винахід і корисну модель. Наказ Держпатенту України від 17.11.94р. № 132, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27.12.94р. за № 319/529.
42. Правила складання та подання заявки на видачу патенту України на промисловий зразок. Наказ Держпатенту України від 30.01.95р. № 12, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13.02.95р. за № 35/571.
43. Роз’яснення ВАСУ «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов’язаних з укладенням та виконанням договорів про спільну діяльність» від 28.04. 95 р. \\\ www.rada.gov.ua.
44. Зобов’язальне право: теорія і практика // За ред. О.В. Дзери. – К. – 1998.
45. Цивільне право України: Підручник: у 2–х книгах // О.В. Дзера, Д.В. Боброва, А.С. Довгерт та ін.; За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – Кн. 1. – С.78–86.
46. Цивільне право України: Підручник. Академічний курс. // за ред. Я.О. Шевченко, 2003р.
47. Цивільне право України : підручник // Є.А. Харитонов, Н.О. Саніахметова. – К.: Істина, 2003. – 776с.

48. Цивільне право України : підручник // Є.А. Харитонов, Н.О. Саніахметова. – К.: Істина, 2003. – 776с.
49. Цивільне право України [Текст] : підруч.: У 2 т. / В. І. Борисова [та ін.] ; заг. ред. В. І. Борисова [та ін.]. - К. : Юрінком Інтер, 2004 .
50. Цивільне право України [Текст] : навч. посіб. / Андріанова Ж. І. [та ін.] ; [за заг. ред. І. С. Тімуш]. - Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2015.
51. Сімейне право України (історія, традиції, сучасність) [Текст] : навч. посіб. / [Андрусишин Б. І. та ін. ; за ред. Б. І. Андрусишина, С. І. Шимон] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013.
52. Сімейне право України [Текст] : навч. посіб. / Т. А. Кобзева, В. С. Шапіро ; Сум. держ. ун-т.
53. Суми : Сум. держ. ун-т, 2015.
54. Цивільне та сімейне право України [Текст] : підручник / ред. Є. О. Харитонов, Н. Ю. Голубєва ; Одеська національна юридична академія. - К. : Правова єдність, 2009.
55. Цивільне та сімейне право України [Текст] : навч. посібник / В. М. Самойленко. - Х. : Юрsvіт, 2007 . - (Серія "Навчальна книга").
56. Цивільне право України [Текст] : курс лекцій (заг. частина) : навч. посіб. / Л. І. Сопільник [та ін.] ; Львів. ун-т бізнесу та права, ГУ МВС України у Львів. обл. - Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2012.
57. Цивільне право України [Текст] : академічний курс: Підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл.: У 2 т. / упоряд. С. Є. Морозова ; заг. ред. Я. М. Шевченко ; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. - К. : Концерн "Видавничий Дім "Ін Юре", 2003 .
58. Цивільне право України [Текст] : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисципліни: у 2 ч.
59. / С. І. Шимон. - К. : Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана, 2006 .
60. Цивільне та сімейне право України [Текст] : підручник / ред. Є. О. Харитонов, Н. Ю. Голубєва ; Одеська національна юридична академія. - К. : Правова єдність, 2009.
61. Єфімов О. Правова природа індосаменту переказного та простого векселя. //Право України. – 1999. - №4. – С.30-33.
62. Забезпечувальне право власності. //Майданик Р. - Підприємство, господарство і право. – 2002. - №1. – С.29-32.
63. Заїка Ю.О., Співак В.М. Право власності. Спадкове право. – К., 2000. – 152 с.
64. Значення вини у відносинах відповідальності за порушення договірних зобов'язань: Автореферат дисертації кандидата юридичних наук. //Ткачук А.Л. – К., 2002.
65. Зобов'язальне право: теорія і практика // За ред. О.В. Дзери. – К. – 1998.
66. Кодифікація договірного права. //Луць В. - Українське право., 1997. - №3. – С.142-143.
67. Кодифікація приватного (цивільного) права України / За ред. А. Довгерта. - К.: Український центр правничих студій, 2000. - 336 с.
68. Контракти в підприємницькій діяльності. //Луць В.В. – К., 1999.
69. Косинов С. Особливості правових норм, що забезпечують захист прав споживачів у договорі купівлі–продажу // Право України. – 1999ю – №1 – С.90–92.
70. Кукина Т.Е. Предмет договору поставки // Право і економіка. – 2001. – №1. – С.19–27.
71. Лисенкова О. Законодавство України: необхідне нормативне визначення поняття. //Право України. – 1999. - №11. – с.93-96.

72. Маковій В.П. До питання дефініції позовної давності за цивільним законодавством. // Підготовка спеціалістів-юристів для ОВС: здобутки, проблеми та перспективи: Збірник наукових праць. – Херсон: ХЮІ ХНУВС, 2006. – С. 81-83.
73. Маковій В.П. Можливості набуття права власності на майно, яке є предметом злочину, передбаченого ст.209 Кримінального кодексу України. // Актуальні проблеми протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: Збірник наукових праць. – Херсон: ХЮІ ХНУВС, 2004. – С. 63-66.
74. Маковій В.П. Набувальна чи “приобретательная” давність: положення ЦК України та Росії.
// Тези наукових доповідей до VIII міжнародної науково-практичної конференції “Наука і освіта ’2005”. – 7-21 лютого 2005 р. – Т.48. - м. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005. – С. 55-57.
75. Маковій В.П. Сутність та ознаки набувальної давності у приватному праві Риму. //Держава і право. – 2004. - №23. – с.101-106
76. Методичні рекомендації про порядок складання, подачі і розгляду заяви на раціоналізаторську пропозицію. Наказ Держпатенту України від 27.08.95р. № 131.
77. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України. / За ред. Ю.С. Червоного. – К.: Істина, 2003. – 464 с.
78. 53
79. Первомайський О. До питання про джерела цивільного права. //Право України. – 2001. - №2. – с.34-37.
80. Підпригора О.А. Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності України. – К., 1998.— 334 с.
81. Поляничко А. Правове значення індосаменту в процесі передачі права на іменні цінні папери.//Право України. – 2001. - №6.. – С. 52-57.
82. Смітюх А. Ідея добросовісності як імператив приватного права. //Право України. – 2001. -№8. – с.51-53.
83. Спонування до укладення цивільно-правового договору: правозастосовчий та правотворчий аспекти //Карабань В. – Право України. - 2000. - №10. – С.24-26.
84. Способи забезпечення виконання зобов’язань. //Українське право. – 1997. - №3. – С.19-21.
85. Харитонов Є. О. Рецепція римського приватного права. — Одеса: АТ Бахва, 1997. - 281 с.
86. Цивільне право України у 2 кн. \ Авт. колект. під керівн. Дзери О.В. – К.: Юрінком Інтер, 2002.
87. Цивільне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах \ За заг. ред. Я.С. Шевченко. – К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003 р.
88. Цивільне право України: Підручник: у 2–х книгах / О.В. Дзера, Д.В. Боброва, А.С. Довгерт та ін.; За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – Кн. 1. – С.78–86.
89. Цікало В. Імперативність та диспозитивність при застосуванні правових наслідків закінчення строку позовної давності. //Право України. – 2001. - № 11. С. 95.
90. Червоний Ю.С. Економіко-правові проблеми трансформації відносин власності в Україні. – К., 1997.

91. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
92. Сайт Президента України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// president.gov.ua](http://president.gov.ua).
93. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// kmu.gov.ua](http://kmu.gov.ua).
94. Правознавець. Електронна бібліотека юридичної літератури. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// pravoznavec.com.ua](http://pravoznavec.com.ua).
95. Радник. Український юридичний портал. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// radnuk.info](http://radnuk.info).
96. Юридичні послуги Online. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// yurist-online.com](http://yurist-online.com).
97. Херсонський віртуальний університет. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// ksu.ks.ua](http://ksu.ks.ua).